

[Jens Peter Jensen (Sorø amt).]

udtalelse om, at de ikke kan medvirke til, at lovforslagene fremmes, men jeg takker i høj grad de to partier for deres standpunkt.

Niels Helveg Petersen: Handelsministeren har under udvalgsarbejdet stillet et enkelt ændringsforslag, som præciserer den retstilstand, der allerede nu er gældende, og hvorefter den enkelte handlende er selvstændigt ansvarlig for, at han ved at følge vejledende priser ikke kommer til at overtræde avancestoplovens regler. Denne præcisering er gavnlig, den skaber klarhed. Samtidig er det i bemærkningerne til ændringsforslaget anført, at kun i ganske særlige tilfælde, hvor sagen er fuldt oplyst, og hvor der er grund til at antage, at overtrædelsen er sket bevidst, vil politisag blive rejst. Jeg kan anbefale ændringsforslaget.

Med lovforslagene, som de nu foreligger, videreføres en stram prislovgivning, og dette kan vi give tilslutning til, på trods af at det under udvalgsarbejdet klart er kommet frem, at erhvervslivet har mange grunde til at være meget lidt begejstret for denne lovgivning. Jeg kan være tilfreds med, at ministeren over for udvalget og med tilslutning af udvalget har kunnet tiltræde forskellige af de ønsker, der er fremført fra erhvervslivets side, og som gør det lidt lettere for erhvervslivet at leve med en ekstraordinær lovgivning i længere tid end påregnet.

Det er med forbavselse, man ser oppositionens begrundelse for ikke at kunne medvirke til lovforslagenes gennemførelse. Jeg kan ikke sige mig fri for at føle, at den begrundelse, man angiver, i allerhøjeste grad har karakter af påskud. Indvendingen mod lovforslaget vedrørende avancestop går ud på, at det ikke angives, at rationaliseringsgevinsten skal komme også forbrugerne til gode. Der er dog ikke stillet noget ændringsforslag på dette punkt. Det lader sig jo nok ikke gøre i en lovtækt, der skal kunne administreres, at slå fast, at en rationaliseringsgevinst skal deles i et eller andet forhold mellem virksomhed og forbrugere. Skal

forbrugerne have 10 pct., skal de have en fjerdedel, en tredjedel, halvdelen eller tre fjerdedele? Noget i den retning måtte man dog vide, før man fastsatte et eller andet delingsforhold. Vi har ikke kunnet få nogen antydning af, hvilket delingsforhold der skulle anvendes.

Men sammenhængen mellem rationalisering og prisdannelse er da også så kompliceret, at det ville være en temmelig besynderlig sag at gennemføre en sådan regel af en eller anden karakter. En rationaliseringsgevinst har vel egentlig sjældent relation til en bestemt vare, således at det, hvis man i øvrigt kunne fastsætte et delingsforhold, overhovedet kunne lade sig gøre at beregne, hvilke varer og varegrupper der skulle nyde godt af rationaliseringsgevinsten. Jeg vil da tro, at hvis f. eks. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger rationaliserer, vil man have meget vanskeligt ved at finde ud af præcist, hvilke varer — om det skal være spegepølse eller sæbe-pulver eller alle varer, man handler med — der skal have gavn af denne rationaliseringsgevinst. Det samme gælder jo al form for detailhandel. Hvorledes skal man beregne, hvilke varer der skal nyde godt af en rationaliseringsgevinst? Med de praktiske erfaringer, som adskillige af oppositionens medlemmer har fra handelserhverv, kunne jeg godt have tænkt mig, at man havde forsøgt at give os lidt vejledning i, hvorledes man tænker sig dette helt nye princip i vor prislovgivning indrettet.

Jeg er ganske ude af stand til at se, at dette nye princip kan lovfæstes, og jeg tror, at den problemstilling, jeg her har nævnt, skulle være tilstrækkelig til at vise, hvor verdensfjern i virkeligheden den grundlæggende betragtning er. Den er overflødig; rationaliseringsgevinster kommer jo forbrugerne til gode på flere måder. En effektiv virksomhed kan nedsætte sine priser og blive mere konkurrencedygtig. En effektiv virksomhed kan forøge sit salg og derigennem skabe grundlag for en prisnedsættelse, eller en virksomhed kan i kraft